

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кс 18/2025
05.02.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због противправног дела у закону одређеног као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. и 4. Кривичног законика и др., одлучујући о предлогу за решавање сукоба надлежности судије Вишег суда у Београду Кпо3.бр.70/25 од 18.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 05.02.2026. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

За поступање у кривичном предмету против окривљеног АА, због противправних дела у закону одређених као кривична дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. и 4. и кршење забране утврђене мером безбедности из члана 340а у вези члана 60. Кривичног законика, по предлогу за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења и у чувања у здравственој установи Основног јавног тужилаштва у Нишу Кт.бр.1263/25 од 30.07.2025. године, измењеном дана 22.08.2025. године, стварно и месно је **НАДЛЕЖАН** Основни суд у Нишу.

Образложење

Основни суд у Нишу се решењем К.бр.484/25 од 23.09.2025.године огласио стварно ненадлежним за поступање у кривичном поступку против окривљеног АА, због противправног дела у закону одређеног као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. и 4. КЗ у стицају са противправним делом у закону одређеним као кривично дело кршење забране утврђене мером безбедности из члана 340а у вези члана 60. КЗ, по предлогу за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења и у чувања у здравственој установи Основног јавног тужилаштва у Нишу Кт.бр.1263/25 од 30.07.2025.године, измењеном дана 22.08.2025. године.

У образложењу решења је наведено да је окривљени кривично дело из члана 138а став 1. тачка 2) и 4) КЗ, које спада у групу кривичних дела против слободе и права човека и грађанина извршио путем средстава комуникације слањем порука преко апликације „Инстаграм“, да се као средство извршења кривичног дела јавља рачунар у смислу члана 112. став 33. КЗ, па да се самим тим сматра да ово дело представља кривично дело високотехнолошког криминала, услед чега је у наведеном предмету надлежан Виши суд у Београду, сходно одредбама члана 25. Закона о уређењу судова и

члана 10. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала.

Судија Вишег суда у Београду је поднела Врховном суду предлог за решавање сукоба надлежности КпоЗ.бр.70/25 од 18.11.2025. године, који је образложила наводима да противправно дело у закону одређено као кривично дело кршење забране утврђене мером безбедности из члана 340а у вези члана 60. КЗ не потпада под кривична дела у смислу члана 3. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала. Што се тиче противправног дела у закону одређеног као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. и 4. КЗ у предлогу је истакнуто да апликација „Инстаграм“ представља врсту интернет услуге, које се јављају у облику платформе, прозора или веб странице, односно то је интернет простор који служи за повезивање корисника, а није реч о рачунарским системима, рачунарским мрежама или електронском облику у смислу члана 2. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала. Имајући наведено у виду, те чињеницу да је кривично дело учињено на територији града Ниша, где и оштећена има пребивалиште, као и да су вештаци који су урадили вештачење, из града Ниша, судија Вишег суда у Београду сматра да је у конкретном случају месно и стварно надлежан Основни суд у Нишу.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва је у поднеску Ктр.бр. 1197/25 од 04.12.2025. године изнео мишљење да је за поступање у конкретној ствари надлежан Виши суд у Београду.

Врховни суд је у седници већа размотрио списе предмета, са образложеним предлогом судије Вишег суда у Београду за решавање сукоба надлежности, па је нашао:

Основано је становиште изнето у предлогу за решавање сукоба надлежности Вишег суда у Београду- КпоЗ.бр.70/25 од 18.11.2025.године, да је за поступање у предметној кривичној ствари надлежан Основни суд у Нишу.

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљеном оптужним актом стављено на терет извршење противправног дела у закону одређеног као кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 2. и 4. КЗ у стицају са противправним делом у закону одређеним као кривично дело кршење забране утврђене мером безбедности из члана 340а у вези члана 60. КЗ.

Одредбом члана 138а став 1. тачка 2) и 4) КЗ је прописано да ко у току одређеног временског периода упорно противно вољи другог лица настоји да са њим успостави контакт непосредно, преко трећег лица или путем средстава комуникације и ко прети нападом на живот, тело или слободу другог лица или њему блиског лица, казниће се новчаном казном или казном затвора до три године

Одредбом члана 340а КЗ је прописано да ко прекрши забрану утврђену изреченом мером безбедности, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

Одредбом члана 22. став 1. Закона о уређењу судова предвиђено је, поред осталог, да Основни суд у првом степену суди за кривична дела за која је као главна казна предвиђена новчана казна или казна затвора до 10 година и 10 година, ако за поједина од њих није надлежан други суд.

Одредбом члана 3. став 1. тачка 38) Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва је прописано да је Основни суд у Нишу надлежан за територију општина Гаџин Хан, Дољевац и Сврљиг и за град Ниш.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона, по ставу Врховног суда, обзиром да је окривљеном на терет стављено извршење противправних дела у закону предвиђених као кривична дела из члана 138а став 1. тачка 2) и 4) и 340а КЗ, за која дела су прописане казне затвора испод 10 година, те да су дела извршена на територији града Ниша, то је у конкретном случају стварно и месно надлежан Основни суд у Нишу, у складу са одредбом члана 22. став 1. Закона о уређењу судова и члана 3. став 1. тачка 38) Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва.

При томе, чињеница да је дело извршено путем друштвене мреже „Instagram“, није од утицаја на другачију одлуку овог суда, јер друштвена мрежа представља врсту интернетске услуге, која се најчешће јавља у облику платформе, прозора или веб-странице, односно то је само интернетски простор који служи за међусобно повезивање корисника, из ког разлога се не може применити одредба члана 2. Закона о организацији и надлежности државних органа за борбу против високог технолошког криминала.

Са изнетих разлога, а на основу и члана 30. став 2. Закона о уређењу судова, Врховни суд је одлучио као у изреци овог решења.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић